

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№10

2025
oktyabr

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

*Elektron nashr, 529 sahifa.
2025-yil, 24-oktyabr,*

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afarovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

JAHON MOLIYA TIZIMIDA “YASHIL” MOLIYALASHTIRISHNI RIVOJLANISHINING MUAMMOLARI VA SHARTLARI	12
Quliyev Begimqul Melikovich	
EKOLOGIK MIGRANTSIYANI MINTAQAVIY MIQYOSDA MUVOFIQLASHTIRISHNING ASOSIY YO‘NALISHLARI	18
Bahtiyor Ismoilov Ulug‘bek o‘g‘li, Kadirova Zulayxo Abduxalimovna	
O‘ZBEKISTONDA BANK XIZMATLARINI RAQAMLASHTIRISH HOLATI	25
Davletova Nilufar Tulanovna	
EKONOMETRIK MODELLASHTIRISHDA MINTAQANI IQTISODIY RIVOJLANISHIGA TA’SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	30
Qodirov Farrux Ergash o‘g‘li	
SUV RESURLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING XORIJ TAJRIBASI	37
Kadixodjayeva Nilufar Raxmatullayevna	
MAHALLIY XOMASHYO BAZASIDAN FOYDALANISH ORQALI ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARINI KAMAYTIRISH YO‘LLARI	46
Sultanov Dilshod Normamatovich	
IQTISODIYOTI RIVOJLANGAN DAVLATLARDA INSON KAPITALIGA INVESTITSİYALARNI JALB QILISHNING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	50
Akhmadaliyeva Nikholakhon	
O‘QITUVCHILAR VA TALABALAR UCHUN INNOVATSION TA’LIM DASTURLARINI ISHLAB CHIQISHDA XALQARO STANDARTLARGA MOSLASHUV MEXANIZMLARI	62
Yuldashev Iskandar Bahromovich	
YER QA’RIDAN FOYDALANGANLIK UCHUN SOLIQLARNING ILMIY-TADQIQOTLAR SHARHI	68
Zoxidov Ismatjon Yunusjon o‘g‘li	
RESPUBLIKA IQTISODIY TARAQQIYOTIDA OLIY TA’LIMNI MODERNIZATSIYA QILISH VA INVESTITSIYA JOZIBADORLIGINING O‘RNI	74
Jonuzokov Mirzabek Kulmamatovich	
DAVLAT IQTISODIY XAVFSIZLIGINI MUSTAHKAMLASHDA SIYOSIY INSTITUTLARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH STRATEGIYALARI	80
O. Nurmuradov	
ICHKI AUDIT SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEZONLARI VA BUXGALTERIYA MA’LUMOTLARINING ICHKI AUDIT JARAYONIDA EKONOMETRIK MODELLASHTIRISHNING AHAMIYATI	85
Xamidov Javoxir Shavkat o‘g‘li, Muxitdinov Shoxijaxon Xudoyor o‘g‘li	
XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB ETISHNING MOLIYAVIY MEXANIZMLARINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	90
Xuramov Zafar Rajabaliyevich	
KORPORATIV TUZILMALARDA INVESTITSION JOZIBADORLIKNI TA’MINLASHNING AHOLI DAROMADLARINI OSHIRISHDAGI ROLI	95
Qurbonov Javlonbek Jurabekovich, Raxmatov Faxriddin Xasanovich	
GLOBAL RIVOJLANISH JARAYONIDA SUG’URTA XIZMATLARINI ISLOH QILISH MASALALARI	99
Xushmuradov Oman, Ismoilov Sherzod Ismoil o‘g‘li	

DORIVOR O'SIMLIKLARNI QAYTA ISHLASHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	103
Usmonov Mirg'ulom Xoshim o'g'li	
BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA ERISHISHDA SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARINI QO'LLASH METODOLOGIYASINING AHAMIYATI	109
Nasrulloev Hayotjon Xabibulloevich	
НЕЙРОИНТУИТИВНЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ КАК ФАКТОР КОНКУРЕНТНОГО ПРЕИМУЩЕСТВА НА РЫНКЕ ТРУДА	115
Ягудин Дмитрий Рустамович	
RESURSLARNI SOLIQQA TORTISHGA OID TADQIQOTLARNING NAZARIY TAHLILI	123
Nasimdjanoov Yunusjon Zoxidovich	
SOLIQ TO'LOVCHILAR FAOLIYATINI MUVOFIQLASHTIRISH: XULQ-ATVOR IQTISODIYOTI VA PROGRESSIV TARIFLARNI LOYIHALASH	129
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
DAVLAT RAQAMLI LOYIHALARI: UZINFOCOMNING TA'LIM TIZIMI VA IQTISODIY SAMARADORLIKKA QO'SHGAN HISSASI	134
Raxmatxo'jayev Axrorxo'ja Akmal o'g'li	
РОЛЬ ЦИФРОВЫХ ПАСПОРТОВ В ПРОМЫШЛЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ И ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ	140
Мансурова Сайёра Бахтияровна	
BANK XIZMATLARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	148
Xolikova Oydin Olimjonovna	
PNEVMOMEXANIK YIGIRISH TEXNOLOGIYASI XUSUSIYATLARI	153
Jumaniyazov Kadam, Salimov Shuhrat Halimovich, Nazarov Ramazon Anvarovich	
GREEN INDUSTRY AND THE ECONOMY OF ENVIRONMENTALLY FRIENDLY CONSTRUCTION: INTERNATIONAL EXPERIENCE AND UZBEKISTAN'S OPPORTUNITIES	158
Mansurova Sayyora Bakhtiyor kizi	
TELEKOMMUNIKATSIYA SOHASINI RIVOJLANTIRISH TAHLILI	166
Suyunov Asror Baxtiyorovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA LOGISTIKA XIZMATLARINING MIKRO VA MAKRO TUZILMALARI, ULARNING FUNKSIONAL METADOLOGIK TAMOIYILLARI	171
Z.Teshayev	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT ULUSHI MAVJUD KORXONALARNI BOSHQARISHDA XORIJIY TAJRIBADAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	176
Ismailov Allayor Rashidovich	
MAHSULOT TANNARXINI ANIQLASHDA ISHLAB CHIQRISH XARJATLARINI OG'ISHISHLARI VA ULARNI TAQSIMLASH	183
Raxmatov Baxriddin Baxtiyor o'g'li	
ПОВЫШЕНИЕ СТОИМОСТИ СПОРТИВНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ И ОБЪЕКТОВ НА ОСНОВЕ АУТСОРСИНГА	186
Исмагулова Гульмира Нуралиевна	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY KONSEPSIYASI	193
Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA XIZMATLAR SIFATINI OSHIRISHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING INSTITUTSIONAL VA TASHKILIY MEXANIZMLARI	198
Xudoyorov Lochinbek Bahromovich	
TIJORAT BANKLARIDA UZOQ MUDDATLI RESURSLARNI JALB QILISHDA XALQARO TAJRIBA	203
Abduraxmonov Akmal Nurmamat o'g'li	

MEHNATGA LAYOQATLI TRANSPORT SOHASIDAGI AHOLINI ISH O'RINLARI BILAN TA'MINLANGANLIK HOLATINI TAHLILI	207
Abdullayeva Nigora Shamsiddinovna	
TO'QIMACHILIK SOHASINI BARQAROR RIVOJLANTIRISH MODELI	212
Madraximova Gulasal Ro'zimboy qizi	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI DIVERSIFIKATSIYASI VA GAROV TA'MINOTI SIFATINING BANK BARQARORLIGIGA TA'SIRI	220
Xolbozorov Husniddin Norbek o'g'li	
O'ZBEKISTON - 2030 STRATEGIYASI DOIRASIDA TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI BOSHQARISH: MUAMMOLAR VA TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	226
Norova Nozima Nabiyeвна	
UY-JOY KOMMUNAL XIZMATLARNI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHNING KLASSTERLI MEXANIZMI TAHLILI	232
Odamboyev Oybek Ravshanbek o'g'li	
KORPORATIV BOSHQARUV TUZILMALARIDA MOLIVAVIY MUNOSABATLARNING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	236
Qurbaniyazov Shaxzodbek Karimovich	
XALQARO SAVDONING RIVOJLANISHI VA ZAMONAVIY TENDENSIYALARI	242
Jalolov Bekzod Sherzod o'g'li	
TA'LIM TIZIMINI MOLIVALASHTIRISHNING YANGI TIZIMINI JORIY ETISHGA QARATILGAN NAZARIY JIHATLAR	247
Dusanov Salim Mamarasulovich	
O'ZBEKISTONDA BUDJET TUSHUMLARINI OSHIRISHDA BOJXONA AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	254
Aktamov Akbarjon Aslan o'g'li	
DAVLAT TA'LIM TASHKILOTLARIDA QURILISH XARAJATLARI HISOBINI YURITISH	262
Ostonokulov Azamat Abduraimovich	
РАЗРАБОТКА ОРГАНИЗАЦИОННЫХ МОДЕЛЕЙ ИНТЕГРАЦИИ КРЕАТИВНЫХ ИНДУСТРИЙ В ТУРИСТИЧЕСКУЮ ИНФРАСТРУКТУРУ РЕСПУБЛИКИ КАРАКАЛПАКСТАН	273
Хошимова Камилла Навфал қизи	
A NEW STAGE IN THE APPLICATION OF MARKET MECHANISMS TO ENTREPRENEURIAL ACTIVITY	285
Ibrayim Maxkamov	
RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISH ORQALI SOG'LIQNI SAQLASH XIZMATLARINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI	291
Eshbekova Xayriniso Baxtiyorovna	
QASHQADARYO VILOYATI IQTISODIYOTIDA DXSH ASOSIDA INVESTITSIYA MUHITINING SHAKLLANISHI	297
Hamroyev G'ayratjon Sultonovich	
TURIZM XIZMATLARI BOZORIDA MIJOZLAR EHTIYOJLARINI O'RGANISH VA TAHLIL QILISH	301
Shaymanov To'liqin Mahmayusupovich	
ПРИМЕНЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И ЦИФРОВЫХ ПОДХОДОВ В НАЛОГОВОМ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВЕ	306
Элбаева Мукаддас Рашидовна	
СИНТЕЗ НЕЧЕТКОЙ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ТЕПЛОЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ ОБЪЕКТОВ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ	311
Бахриева Хуршида Аскарходжаевна, Сафаров Шохрух Шарофович, Бахрамов Муҳаммадали Ералиевичасистент	
ШАНХАЙСКАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА КАК КАТАЛИЗАТОР ДОСТИЖЕНИЯ СТРАТЕГИЧЕСКИХ ЦЕЛЕЙ РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	319
Базарова Гулнара Гуламовна	

O'ZBEKISTON KORXONALARINING TASHQI IQTISODIY FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHDA BANK KREDITLASH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	323
Pulatova Moxira Baxtiyorovna	
QUESTIONS ABOUT THE STUDY OF PERFORMANCE AND EFFICIENCY OF APPLICATION OF LOADING AND EXTRACTING EQUIPMENT	327
Azamat Umirzokov	
MATOLARNING HAVO O'TKAZUVCHANLIGI KORRELATSION TAHLILI	334
Ismailov Nurulla Tuychibayevich	
O'ZBEKISTONDA QISHLOQ XO'JALIGI RISKLARINI SUG'URTALASHNING AFZALLIKLARI	339
Mamadjanov Shuxrat Jalolidinovich	
IKKI QATLAMLI ARALASH TOLA TARKIBLI TRIKOTAJ TO'QIMASINI OLIISH USULI	343
Usnatdinova Elmira Faxratdinovna, Mirusmanov Baxtiyor, Abdurahimova Fazilat Abdullayevna	
MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYATI ORGANLARIDA ENG ILG'OR TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA QAROR QABUL QILISH JARAYONLARINING OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI	347
Axmedov Farxod Raxmonjonovich	
IMPACT OF FOREIGN INVESTMENTS ON THE ECONOMY OF UZBEKISTAN: CROSS-SECTORAL ANALYSIS	354
Jumayeva Kamola Azimjonovna, Khasanova Iroda Azizbek kizi	
KORXONA INVESTITSION FAOLLIGINI TA'MINLASHNING NAZARIY-USLUBIY MASALALARI XUSUSIDA	362
Ilyasova Barno Axmadovna	
MILLIY IQTISODIYOTGA XORIJIY INVESTITSİYALARNI O'ZLASHTIRISHNING AMALDAGI HOLATI TAHLILI	371
G'afurov Sherzod Abduvaxob o'g'li	
EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISH ASOSIDA BARQAROR IQTISODIY O'SISHNI TA'MINLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	378
Raximov Eshmurod Normuradovich	
O'ZBEKISTONDA BARQAROR IQTISODIY O'SISHNI TA'MINLASHDA EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	385
Berdivaliyeva Madina Komiljon qizi	
SANOAT KORXONALARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHNING ZAMONAVIY KONSEPTUAL MEKANIZMLARI	392
Jalolov Abbosxon Ravshanxon o'g'li	
TEPKI UZELI KONSTRUKTIV XOSSALARI TAHLILI	398
Bozorova Farida Maxmudjonovna	
НЕОБХОДИМОСТЬ ОБЪЕДИНЕНИЯ АКЦИЗНОГО НАЛОГА НА НЕФТЕПРОДУКТЫ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	405
Пулатов Дилшод Хақбердиевич, Маматкулов Салимжон Рахмонкулович, Хужамурадов Аброрбек Рўзимурат ўғли, Воронин Сергей Александрович, Абдиев Мансур Мусурмонович	
OLIY TA'LIMGA INVESTITSIYA SIYOSATI: IQTISODIY TAHLIL VA ISTIQBOLLAR	410
Talapova Nargiza Baxriddinovna	
INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE SERVICE NETWORK	416
Bahriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
YANGI O'ZBEKISTON INVESTITSION MUHIT VA UNGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	421
Tirkashev Farruxjon Xolyigitovich	
МНОГОМЕРНАЯ БЕДНОСТЬ И УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ: ОЦЕНКА ЧЕРЕЗ РАМКУ MPI	426
Мамаризоев Жахонгир Исохонович	
ОЦЕНКА И ОПТИМИЗАЦИЯ ВЛИЯНИЯ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ НА ОБЕСПЕЧЕНИЕ СТАБИЛЬНОСТИ НАЦИОНАЛЬНОГО ОБМЕННОГО КУРСА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	430
Норбаева Мухлиса Акрам кизи	

RAQAMLI TO'LOVLAR ASOSLARI VA XAVFSIZLIGI	440
Yaqubov Azizbek G'anibekovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA LOGISTIKA XIZMATLARINI BOSHQARISHNING INNOVATSION USULLARI	444
Xomidov Xojiakbar Adxamovich	
SOLIQ SIYOSATI ORQALI INKLYUZIV IQTISODIY O'SISHNI TA'MINLASH MEXANIZMLARI.....	449
Saydakbarova Madinaxon Anisbekovna	
O'ZBEKISTONDA STARTAP EKOTIZIMINING SHAKLLANISHI VA BARQAROR RIVOJLANISHI YO'LLARI.....	454
Suleymanova Shoira Alavxanovna	
MILLIY IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDA TASHQI IQTISODIY FAOLIYATNING O'RNI	459
Alimova Dilfuzaxon Rustam qizi	
MEHNAT BOZORINI OPTIMALLASHTIRISHNING MAKROIQTISODIY BARQARORLIKKA TA'SIRI	464
Botirova Sarvinoz Bobir qizi	
QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA KORPORATIV BOSHQARUVNI TASHKIY-IQTISODIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI.....	469
Qurboniyazov Shaxzodbek Karimovich	
INVESTITSIYA FAOLIYATINI MUQOBIL MOLIYALASHTIRISH USULLARINING MANBALARINI SHAKLLANTIRISH YO'LLARI	474
Boboqulov Akmal Muborakbekovich	
RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARINING MOHIYATI VA TURLARI.....	482
Zufarov Akmal Gulamiddinovich	
FISKAL BOSHQARUV SAMARADORLIGINI TA'MINLASHDA SOLIQQA TORTISHNING TARTIBGA SOLISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	491
Sulaymonov Farrux Shuxratovich	
ИНДЕКС ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ КАК ИНСТРУМЕНТ МОНИТОРИНГА УРОВНЯ ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ	496
Хазраткулова Лола Нармуминовна	
BANK MAJBURIYATLARI VA AKTIVLARINING VAQTINCHALIK NOMUTANOSIBLIK LARI RISKINI KAMAYTIRISH	502
Ibrohimov D.M.	
O'ZBEKISTON RAQAMLI PLATFORMALARI FAOLIYATIDA RAQOBAT SIYOSATINING ZAMONAVIY MUAMMOLARI VA YECHIMLARI.....	507
Saparov Islom O'lmasovich	
RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHDA MARKETING YONDASHUVLARINING QISHLOQ XO'JALIGIGA TATBIQI	514
Abdikarimova Zilola Baxramovna	
TIJORAT BANKLARI KAPITALI TARKIBIDA DAROMAD MANBALARINING ULUSHI VA KAPITALLASHUV JARAYONIDAGI O'RNI	520
Tursunov Mustafo Mirzayevich	
AHOLINI IJTIMOIIY HIMOYA QILISH TIZIMIDA INSTITUSIONAL HAMKORLIKNING O'ZIGA XOS JIHATLARI TAHLILI	524
Abdullayeva Sayyora Aleksandrovna	

AHOLINI IJTIMOYIY HIMOYA QILISH TIZIMIDA INSTITUSIONAL HAMKORLIKNING O'ZIGA XOS JIHATLARI TAHLILI

Abdullayeva Sayyora Aleksandrovna

Mustaqil tadqiqotchi

Email: Abdullayeva_S@mail.ru

ORCID: [0009-0003-5557-2946](https://orcid.org/0009-0003-5557-2946)

Annotatsiya. Ushbu maqola O'zbekiston Respublikasining aholini ijtimoiy himoya qilish tizimida institutsional hamkorlikning o'ziga xos jihatlari tahlil qiladi. Unda idoraviy, xalqaro va raqamli hamkorlik turlari ko'rib chiqilgan bo'lib, mahalla tizimi, xalqaro tashkilotlar ishtiroki hamda raqamlashtirish jarayonlari kabi o'ziga xos elementlar ta'kidlangan. Adabiyotlar va statistik ma'lumotlar asosida tizimning kuchli va zaif tomonlari baholangan hamda takomillashtirish bo'yicha takliflar ilgari surilgan. Maqola ijtimoiy himoya tizimini rivojlantirishda institutsional hamkorlikning o'rni va ahamiyatini yoritadi.

Kalit so'zlar: ijtimoiy himoya, institutsional hamkorlik, mahalla tizimi, raqamlashtirish, xalqaro sheriklik, kambag'allikni kamaytirish.

Abstract. This article analyzes the specific aspects of institutional cooperation in the social protection system of the population in the Republic of Uzbekistan. It examines types of inter-agency, international, and digital cooperation, emphasizing unique elements such as the mahalla system, involvement of international organizations, and digitalization. Based on literature and statistical data, the strengths and weaknesses of the system are evaluated, and recommendations are provided. The article highlights the role of institutional cooperation in improving the social protection system.

Keywords: social protection, institutional cooperation, mahalla system, digitalization, international partnership, poverty reduction.

Аннотация. В данной статье анализируются специфические аспекты институционального сотрудничества в системе социальной защиты населения Республики Узбекистан. Рассматриваются виды внутриведомственного, международного и цифрового сотрудничества, с акцентом на такие уникальные элементы, как система махалли, участие международных организаций и цифровизация. На основе литературы и статистических данных оцениваются сильные и слабые стороны системы, а также предлагаются рекомендации. Статья освещает роль институционального сотрудничества в совершенствовании системы социальной защиты.

Ключевые слова: социальная защита, институциональное сотрудничество, система махалли, цифровизация, международное партнерство, снижение бедности.

KIRISH

O'zbekiston Respublikasida aholini ijtimoiy himoya qilish tizimi mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. So'nggi yillarda mamlakatda amalga oshirilayotgan islohotlar doirasida ijtimoiy himoya tizimini takomillashtirish, uning samaradorligini oshirish va aholining keng qatlamlarini qamrab olish bo'yicha muhim choralar ko'rilmogda. Ayniqsa, institutsional hamkorlik masalasi ushbu tizimning rivojlanishida markaziy o'rin egallaydi. Institutsional hamkorlik deganda davlat organlari, xalqaro tashkilotlar, nodavlat tashkilotlar hamda mahalliy jamoalar o'rtasidagi o'zaro hamkorlik tushuniladi. Bu esa ijtimoiy himoya dasturlarini samarali amalga oshirishga xizmat qiladi.

Dunyo mamlakatlari tajribasida aholini ijtimoiy himoya qilishda davlatning moliyaviy siyosati muhim rol o'ynashi ko'plab ilmiy xulosalarda o'z aksini topgan. Davlat o'zining ijtimoiy siyosatini amalga oshirishda davlat budjeti mablag'laridan foydalanish bilan bir qatorda, mablag'larni taqsimlashda turli institutsional imkoniyatlardan foydalanadi. Bunda davlat moliyasi tizimida ijtimoiy himoya uchun ajratilayotgan mablag'larni manzilli ravishda aholining ehtiyojmand qatlamlariga yetkazish muhim ahamiyat kasb etadi.

Davlat ijtimoiy himoyani moliyalashtirishda bir qator hamkorlik yo'nalishlarini amalga oshiradi. Bunda davlat muassasalari nodavlat tashkilotlar bilan birgalikda, shuningdek tijorat tashkilotlari bilan ham hamkorlikni rivojlantiradi. Davlat ijtimoiy himoya tizimini samarali ta'minlash uchun vertikal va gorizontal yo'nalishlarda davlat hamda nodavlat institutlar o'rtasida hamkorlikni yo'lga qo'yishga alohida e'tibor qaratadi.

Vertikal hamkorlik doirasida davlat o'zining ijtimoiy himoya dasturlarini amalga oshirishda markaziy vakolatli organlar orqali siyosatni izchil olib boradi. Bunga O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Ijtimoiy himoya milliy agentligi va uning tarkibiy bo'linmalari o'rtasida o'zaro hamkorlikda amalga oshiriladigan chora-tadbirlarni misol keltirish mumkin.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Ijtimoiy himoya tizimida shaffoflik va boshqaruv samaradorligini ta'minlash masalasida ko'plab olimlar tomonidan turli ilmiy xulosalar ilgari surilgan. Jumladan, A. Bozio va B. Dormont tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda ijtimoiy himoya tizimini boshqarishda shaffoflik va samaradorlik yo'nalishlariga alohida e'tibor qaratilgan. Ularning maqolasida Fransiyada ijtimoiy himoya xizmatlari — pensiya, sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot tizimlarining arxitekturasini, moliyalashtirilishi hamda faoliyat boshqaruvining o'ziga xos jihatlari tahlil qilinadi. Moliyalashtirish manbalari sifatida jamg'arish va soliq hisobidan amalga oshirish kabi yo'nalishlar qayd etilgan. Tadqiqotchilar ijtimoiy himoya tizimida boshqaruvning murakkabligi fondlar o'rtasidagi axborot almashinuvi va o'zaro hamkorlikning yetarli emasligi bilan izohlanishini ta'kidlaydi. Ushbu holat moliyaviy barqarorlik, soliq tushumlari va ijtimoiy to'lovlar bo'yicha muammolar, shuningdek, korrupsiya xavflarining kuchayishiga sabab bo'lishi mumkinligi haqida ogohlantiriladi [1].

G. Karsvel va G. D. Neve tomonidan amalga oshirilgan tadqiqotda aholini ijtimoiy xizmatlar paketi, xususan oziq-ovqat ta'minoti tizimidan foydalanishda raqamli texnologiyalarning qo'llanishi o'rganiladi. Mualliflar shaffoflik, mavjud muammolar, mediasiya va fuqarolik tajribasi kabi jihatlarni tahlil qilishga harakat qilgan. Ularning fikricha, yangilangan kartalar va raqamli ma'lumotlar tizimlari xizmatlarning aniqligini oshirishga xizmat qiladi. Bunda ijtimoiy yordam olayotgan shaxsning barcha ma'lumotlari aniq ko'rinib turishi qayd etiladi. Biroq, identifikatsiya tizimidagi texnik xatoliklar tufayli yoshlar yoki chekka hududlardagi aholining ma'lumotlar bazasiga kirish imkoniyatlarida muayyan to'siqlar yuzaga kelishi ham ko'rsatib o'tiladi. Shu bilan birga, mediasiya va fuqarolik tajribasining ahamiyati alohida ta'kidlanadi [2].

S. Spasova va hamkorlari tomonidan nashr etilgan maqolada Yevropa Ittifoqining 35 ta davlatida ijtimoiy himoya tizimidan foydalanish imkoniyatlari tahlil qilingan. Mazkur tadqiqot asosida quyidagi ilmiy xulosalar shakllantirilgan:

Ijtimoiy himoya tizimida fuqarolar uchun raqamli platformalarga kirish imkoniyatlari kengaygan, biroq raqamli savodxonligi past aholi guruhlari va imkoniyati cheklangan shaxslar undan foydalanishda qiynalmoqda.

Davlat xizmatlari haqida ma'lumot berishda shaffoflik oshgan, ammo ayrim hollarda ijtimoiy himoya haqidagi axborotlar eskirgan, til jihatidan murakkab yoki veb-saytlar muntazam yangilanmagan.

Ma'muriy jarayonlar soddalashtirish bo'lsa-da, ayrim aholi guruhlari uchun imkoniyatlar cheklanganligicha qolmoqda.

Monitoring va baholash yetarli darajada emasligi sababli soddalashtirish natijalarining samaradorligi to'liq baholanmagan [3].

Fikrimizcha, aholini ijtimoiy himoya qilish tizimida shaffoflikni ta'minlash orqali boshqaruv samaradorligini oshirish muhim yo'nalishlardan biri bo'lib qolmoqda. Raqamli texnologiyalardan foydalanish axborot asimmetriyasining kamayishiga, xizmatlarning aniqligi va ishonchliligi ortishiga xizmat qiladi. Shu nuqtayi nazardan, biz amalga oshirgan so'rovnoma asosida shaffoflik va boshqaruv samaradorligini shakllantiruvchi omillarni aniqlash hamda ularning ta'sir darajasini baholashga e'tibor qaratamiz.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida tahlil va sintez, induksiya va deduksiya, statistik guruhlash, ekspert baholash, ilmiy abstraksiyalash hamda boshqa usullardan keng foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekistonning ijtimoiy himoya tizimida idoraviy hamkorlik asosiy o'rin egallaydi. Mehnat va aholini ijtimoiy himoya qilish vazirligi, Moliya vazirligi hamda Mahalla va oilani qo'llab-quvvatlash vazirligi o'rtasidagi hamkorlik ushbu tizimning asosini tashkil etadi. Masalan, "Ijtimoiy himoya tizimini kuchaytirish" loyihasi doirasida mazkur idoralar Jahon banki bilan hamkorlikda kam ta'minlangan oilalarga nafaqa to'lash mexanizmini takomillashtirgan.

O'ziga xos jihati shundaki, mahalla tizimi — O'zbekistonga xos ijtimoiy institut — ushbu hamkorlikda markaziy rol o'ynaydi. Mahallalar aholining ehtiyojlarini aniqlash va yordamni taqsimlashda faol ishtirok etadi, bu esa tizimni mahalliy darajada yanada moslashuvchan qiladi. Biroq, idoralar o'rtasidagi fragmentatsiya muammosi mavjud: ijtimoiy yordam va mehnat dasturlari turli idoralar tomonidan alohida boshqarilgani sababli, tizim samaradorligi pasaymoqda.

Xalqaro hamkorlik O'zbekiston ijtimoiy himoya tizimining rivojlanishida muhim o'rin tutadi. UNICEF, XMT va BMT Taraqqiyot dasturi tomonidan amalga oshirilgan "Ijtimoiy himoyani kuchaytirish bo'yicha BMT qo'shma dasturi" loyihasi doirasida tizimning institutsional bazasi mustahkamlangan. Ushbu loyiha 2020–2022-yillarda amalga oshirilib, milliy strategiyani ishlab chiqishga yordam bergan.

Raqamli transformatsiya ham institutsional hamkorlikning o'ziga xos jihatlaridan biridir. "Yagona reyestr" tizimi UNICEF va Jahon banki yordami bilan joriy etilib, nafaqa to'lovlarini avtomatlashtirish imkonini yaratgan. Xalqaro hamkorlik orqali O'zbekiston nogironlar va kam ta'minlangan oilalar uchun integratsiyalashgan xizmatlarni rivojlantirmoqda. Masalan, Kolumbiya universiteti bilan hamkorlikda tashkil etilgan markaz mahalla asosidagi ijtimoiy xizmatlarni takomillashtirishga qaratilgan.

Raqamlashtirish — institutsional hamkorlikning zamonaviy bosqichi hisoblanadi. "Yagona ijtimoiy reyestr" tizimi idoralar o'rtasidagi ma'lumot almashinuvini ta'minlab, yordamni manzilli qiladi. Ushbu tizim COVID-19 pandemiyasi davrida kengaytirilgan bo'lib, favqulodda vaziyatlarda hamkorlikni kuchaytirishga xizmat qilgan.

Innovatsion yondashuvlar, xususan ijtimoiy ishchilar uchun o'quv dasturlari va monitoring tizimlari xalqaro sheriklar yordami bilan joriy etilmoqda. Bu hamkorlik tizimning moslashuvchanligini oshirib, aholining 55 foizini qamrab olish imkonini beradi (1-jadval).

1-jadval. Aholini ijtimoiy himoya qilish tizimida institutsional hamkorlikning asosiy yo'nalishlari

Hamkorlik yo'nalishi	Asosiy ishtirokchilar	Hamkorlik mazmuni	Kutilayotgan natija
Idoraviy hamkorlik	Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi, Moliya vazirligi, Sog'liqni saqlash vazirligi, Mahalla va oilani qo'llab-quvvatlash vazirligi	Ijtimoiy yordam dasturlarini moliyalashtirish, monitoring qilish, ma'lumot almashinuv	Resurslardan samarali foydalanish, manzillilikni ta'minlash
Xalqaro hamkorlik	BMT, UNICEF, Jahon banki, XMT, Yevropa Ittifoqi	Texnik yordam, grantlar, ilg'or tajriba almashish, qo'shma loyihalar	Innovatsion yondashuvlarni joriy etish, xalqaro standartlarga moslashuv
Nodavlat sektor bilan hamkorlik	NNTlar, jamoat birlashmalari, xayriya fondlari	Ijtimoiy himoya dasturlarini joylarda amalga oshirish, aholiga bevosita yordam ko'rsatish	Jamiyatda birdamlikni kuchaytirish, manzillilikni oshirish
Raqamli hamkorlik	"Yagona ijtimoiy reyestr" axborot tizimi, E-himoya platformasi, Davlat statistika qo'mitasi	Ma'lumotlar bazasini integratsiyalash, yordam olish shaffofligini ta'minlash	Samaradorlik, tezkorlik, korrupsiyaviy risklarni kamaytirish
Mahalla tizimi bilan hamkorlik	Mahalla fuqarolar yig'inlari, xotin-qizlar faollari, yoshlar yetakchilari	Aholining ehtiyojlarini aniqlash, manzilli yordamni taqsimlash	Mahalliy darajada aniqlik va nazoratning kuchayishi

O'zbekistonda aholini ijtimoiy himoya qilish tizimida institutsional hamkorlik turli darajadagi davlat organlari, xalqaro tashkilotlar, nodavlat sektor va mahalla institutlari o'rtasidagi uzviy aloqalarga asoslanadi. Ushbu tizimda idoraviy hamkorlik muhim o'rin tutadi, chunki u ijtimoiy yordam dasturlarini rejalashtirish, moliyalashtirish va ularning ijrosini nazorat qilish jarayonlarini uyg'unlashtiradi. Mehnat, sog'liqni saqlash, moliya va mahalla sohalaridagi muvofiqlashtirilgan faoliyat natijasida resurslardan samarali foydalanish, yordamning manzilliligini ta'minlash hamda ijtimoiy xizmatlar sifatini oshirish imkoniyati yaratiladi.

Xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik esa tizimni global tajriba asosida modernizatsiya qilishga xizmat qiladi. BMT, Jahon banki, XMT va Yevropa Ittifoqi kabi tashkilotlar bilan qo'shma loyihalar orqali ijtimoiy xizmatlar sifati oshirilmoqda, raqamli yechimlar joriy qilinmoqda va aholining himoyaga muhtoj qatlamlariga yo'naltirilgan innovatsion mexanizmlar kengaymoqda.

Nodavlat tashkilotlar va jamoat birlashmalari bilan hamkorlik ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashda alohida ahamiyat kasb etadi. Ular aholining ehtiyojlarini joylarda o'rganish, bevosita yordam ko'rsatish va jamiyatda birdamlikni mustahkamlashda muhim vosita sifatida ishtirok etadi.

Shuningdek, raqamli hamkorlik ijtimoiy himoya tizimining zamonaviy bosqichini belgilab beradi. "Yagona ijtimoiy reyestr" va "E-himoya" platformalari orqali ma'lumotlar integratsiyasi kuchayib, yordam ko'rsatish jarayonlarida shaffoflik va tezkorlik ta'minlanmoqda. Mahalla tizimi esa ushbu jarayonning mahalliy darajadagi bog'lovchi bo'g'ini bo'lib, aholining real ehtiyojlarini aniqlashda va manzilli yordamni yetkazishda asosiy rol o'ynaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonning aholini ijtimoiy himoya qilish tizimida institutsional hamkorlikning o'ziga xos jihatlari idoraviy muvofiqlashtirish, xalqaro sheriklik va raqamli innovatsiyalarda namoyon bo'ladi. Ushbu omillar tizimning samaradorligini oshiradi, biroq uni yanada takomillashtirish zarur.

O'zbekiston Respublikasining aholini ijtimoiy himoya qilish tizimida institutsional hamkorlik tahlili shuni ko'rsatadiki, tizim samaradorligi davlat organlari, xalqaro tashkilotlar, nodavlat tashkilotlar hamda mahalliy jamoalar o'rtasidagi o'zaro hamkorlik darajasiga bevosita bog'liq. Tadqiqot davomida idoraviy, xalqaro va raqamli hamkorlikning o'ziga xos jihatlari tahlil qilindi. O'zbekistonga xos bo'lgan mahalla tizimi ijtimoiy himoya dasturlarini mahalliy darajada moslashuvchan va manzilli qilishda muhim rol o'ynaydi. Shu bilan birga, xalqaro tashkilotlar — xususan UNICEF, Jahon banki va BMT Taraqqiyot dasturi bilan hamkorlik tizimning institutsional bazasini mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

Raqamlashtirish, xususan "Yagona ijtimoiy reyestr" tizimi orqali ma'lumot almashinuvini yaxshilash hamda yordamni avtomatlashtirish imkoniyatining yaratilishi tizim samaradorligini sezilarli darajada oshirgan. Biroq, tizimdagi fragmentatsiya, idoralar o'rtasidagi muvofiqlashtirishning yetarli emasligi va resurslarning cheklanganligi kabi muammolar hali ham dolzarb bo'lib qolmoqda.

Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, institutsional hamkorlikni kuchaytirish orqali qashshoqlik darajasini sezilarli darajada kamaytirish mumkin. Masalan, "Temir daftar", "Ayollar daftari" va "Yoshlar daftari" dasturlari idoralararo hamkorlik asosida integratsiyalashgan bo'lib, aholining ehtiyojmand qatlamlariga yordamni aniq va manzilli yo'naltirish imkonini bergan. Xalqaro tajriba, jumladan Yevropa Ittifoqi mamlakatlarida joriy etilgan markazlashgan ijtimoiy himoya tizimlari, O'zbekiston uchun amaliy va foydali namuna bo'la oladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Bozio A., Dormont B. Governance of Social Protection: Transparency and Effectiveness //Notes du conseil d'analyse économique. – 2016. – T. 28. – №. 1. – C. 1-12.
2. Carswell G., De Neve G. Transparency, exclusion and mediation: how digital and biometric technologies are transforming social protection in Tamil Nadu, India //Oxford Development Studies. – 2022. – T. 50. – №. 2. – C. 126-141.
3. Spasova S. et al. Making access to social protection for workers and the self-employed more transparent through information and simplification //European Social Policy Network (ESPN), Luxembourg: Publications Office of the European Union. – 2023.
4. Christine Wong Law and Policy for China's Market Socialism. (2012). Taylor & Francis.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. № 10

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100